

Ба шурои диссертатсионии 6D.KOA-079-и назди Институту фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ (734025, ш.Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 33)

Тақриз

ба автореферати кори диссертатсионии Ҳасанзода Бахтиёр Ҳасан дар мавзуи «Таъмини суботи сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити тағйирпазирии ҷомеа» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 5.6.2. Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияи сиёсӣ.

Дар шароити тағйироти босуръати сиёсӣ иҷтимоӣ ва мураккаб гардидани равандҳои ҷаҳонӣ масъалаи ҳифзи устувории низоми сиёсӣ ва таъмини суботи ҷомеа ба яке аз самтҳои муҳими таҳқиқоти сиёсатшиносӣ табдил ёфтааст. Барои Ҷумҳурии Тоҷикистон омӯзиши ин масъала аҳамияти махсус дорад, зеро таҳкими давлатдорӣ миллӣ, ҳифзи истиқлолияти давлатӣ, рушди ниҳодҳои сиёсӣ ва таъмини фаъолияти муътадили ҷомеа аз сатҳи суботи сиёсӣ вобастагии бевосита доранд. Аз ин ҷиҳат, интихоби мавзуи диссертатсияи Ҳасанзода Бахтиёр Ҳасан саривақтӣ буда, ба масъалаҳои муҳими назариявӣ ва амалии рушди сиёсии ҷомеаи Тоҷикистон иртибот дорад.

Аз мухтавои автореферат бармеояд, ки доктараб кӯшиш намудааст суботи сиёсиро на танҳо ҳамчун ҳолати оромии сиёсии ҷомеа, балки ҳамчун падидаи мураккаби сиёсӣ, ки бо фаъолияти устувори унсурҳои низоми сиёсӣ, самаранокии қабули қарорҳои сиёсӣ, легитимияти ҳокимият ва қобилияти низом барои мутобиқшавӣ ба тағйироти муҳити дохилию берунӣ алоқаманд аст, таҳқиқ намояд. Чунин тарзи гузориши масъала имкон додааст, ки суботи сиёсӣ дар робита бо устувории низоми сиёсӣ ва фаъолияти ниҳодҳои он мавриди арзёбӣ қарор дода шавад.

Мақсади таҳқиқот ба ошкор намудани омилҳои таъсиррасон ба устувории низоми сиёсӣ ва муайян намудани роҳи усулҳои таъмини суботи сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити тағйирпазирии ҷомеа равона гардидааст. Барои расидан ба ин мақсад вазифаҳои мушаххаси илмӣ, аз ҷумла муайян намудани моҳият ва хусусиятҳои суботи сиёсӣ, таҳқиқи субъектҳои таъсиррасон, муайян намудани таъсири омилҳои беруна, таҳлили таҳдиду хатарҳои муосир ва омӯзиши масъалаи суботи сиёсӣ дар шароити рушди технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсионӣ гузошта шудаанд.

Ҷанбаи қобили таваҷҷуҳи таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки муаллиф барои омӯзиши масъала аз имкониятҳои методологии таҳлили системавӣ,

институтсионалӣ, функционалӣ, меъёрию ҳуқуқӣ, типологӣ ва иҷтимоию фарҳангӣ истифода намудааст. Ин маҷмуи усулҳо барои таҳлили суботи сиёсӣ ҳамчун падидаи бисёрҷанба заминаи муносиб фароҳам овардааст.

Навгонии илмӣ таҳқиқот дар кӯшиши омӯзиши маҷмуии масъалаи таъмини суботи сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити тағйирпазирии ҷомеа ифода меёбад. Муаллиф моҳият ва хусусиятҳои суботи сиёсиро муайян намуда, робитаи онро бо устувории низоми сиёсӣ нишон дода, фаъолияти субъектҳои таъсиррасон, таҳдидҳои беруна ва масъалаҳои таъмини суботро дар шароити рушди технологияҳои иттилоотӣ мавриди таҳлил қарор додааст.

Аҳамияти амалии таҳқиқот низ қобили зикр мебошад. Хулосаҳо ва тавсияҳои пешниҳодшуда метавонанд дар фаъолияти сохторҳои давлатӣ ва ҷамъиятӣ, корҳои тарбиявӣ маърифатӣ, пешгирии ифротгароӣ ва баланд бардоштани маърифати сиёсии шаҳрвандон истифода шаванд. Маводи таҳқиқот ҳамчунин барои таълими фанҳои сиёсатшиносӣ, амнияти миллӣ ва таҳдиду хатарҳои замони муосир муфид мебошад.

Аз мазмуни қисми асосии автореферат бармеояд, ки дар боби якум масъалаҳои назариявӣ методологии таҳқиқи суботи сиёсӣ мавқеи марказӣ доранд. Муаллиф дар заминаи омӯзиши адабиёти илмӣ алоқамандии суботи сиёсиро бо устувории низоми сиёсӣ, рушди ҳаёти ҷамъиятӣ, тавозуни манфиатҳои иҷтимоӣ ва фаъолияти ниҳодҳои сиёсӣ ҷамъиятӣ баррасӣ намудааст. Дар баробари ин, омилҳои муосири таъсиррасон ба суботи сиёсӣ, аз ҷумла ҷаҳонишавӣ, тағйироти муҳити сиёсӣ ва рушди воситаҳои нави иттилоотӣ мавриди таҳлил қарор гирифтаанд.

Дар боби дуюм таваҷҷуҳи асосӣ ба таъсири муҳити берунӣ ба низоми сиёсӣ равона шудааст. Шаклҳои гуногуни таъсиррасонӣ ба равандҳои дохилии давлат, таъсир ба афкори ҷамъиятӣ ва дигар роҳу воситаҳои, ки метавонанд ба устувории низоми сиёсӣ таъсир расонанд, мавриди баррасӣ қарор гирифтаанд. Чунин гузориши масъала барои муайян намудани робитаи суботи сиёсӣ бо амнияти миллӣ аҳамияти илмӣ дорад.

Дар боби сеюм масъала аз сатҳи назариявӣ ба самти ҷустуҷӯи роҳҳои ҳалли амалӣ гузаронида мешавад. Таваҷҷуҳ ба роҳу воситаҳои таъмини суботи сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити таҳдидҳои нав ва рушди босуръати технологияҳои иттилоотӣ коммуникатсионӣ ҷиҳати амалии таҳқиқотро тақвият додааст. Дар ин замина масъалаҳои баланд бардоштани қобилияти мутобиқшавии низоми сиёсӣ, пешгирии таъсири омилҳои таҳрибкунанда ва таҳкими механизмҳои ҳифзи суботи ҷомеа аҳамияти хос пайдо мекунанд.

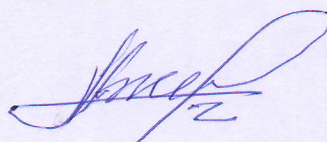
Дар баробари ҷиҳатҳои мусбат, нисбат ба автореферат чунин тавсияҳоро баён кардан мумкин аст. 1). Дар автореферат ба масъалаи таъсири субъектҳои хориҷӣ ба суботи сиёсӣ таваҷҷуҳи зиёд дода шудааст. Бо вучуди ин, гурӯҳбандии дақиқи чунин субъектҳо ба давлатӣ, ғайридавлатӣ, фаромиллӣ ва иттилоотӣ метавонист сохтори таҳлили илмиро мукамалтар намояд. 2) Муаллиф ба нақши ниҳодҳои сиёсӣ дар таъмини суботи сиёсӣ таваҷҷуҳ намудааст. Бо вучуди ин, нақши алоҳидаи ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ, воситаҳои ахбори омма ва муассисаҳои таълимӣ дар ин раванд метавонист васеътар таҳлил шавад.

Эроди мазкур хусусияти тавсиявӣ дошта, ба арзиши умумии кори анҷомёфта таъсири ҷиддӣ намерасонад.

Дар маҷмӯъ, мухтавои автореферат нишон медиҳад, ки диссертатсияи Ҳасанзода Бахтиёр Ҳасан дар мавзӯи «Таъмини суботи сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити тағйирпазирии ҷомеа» таҳқиқоти мустақилона ва анҷомёфтаи илмӣ буда, натиҷаҳои он дорои аҳамияти назариявӣ ва амалӣ мебошанд. Автореферат мазмуни асосӣ ва натиҷаҳои диссертатсияро инъикос менамояд. Муаллифи диссертатсия сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 5.6.2. Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ мебошад.

Муқарриз:

доктори фалсафа (PhD)-доктор
аз рӯи ихтисоси 6D050200-Сиёсатшиносӣ
мудир кафедраи сиёсатшиносии
ДДОТ ба номи Садриддин Айни

Амиров Т.Ш.

Имзои Т.Ш.Амировро тасдиқ мекунам.

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси ДДОТ ба номи С. Айни

Кодирзода С.

Суроғи муассиса:

734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш.Душанбе, хиё. Рудакӣ, 121
Тел.: (+992 37) 2241383;
E-mail: info@tgpu.tj
«_____» _____ соли 2026